

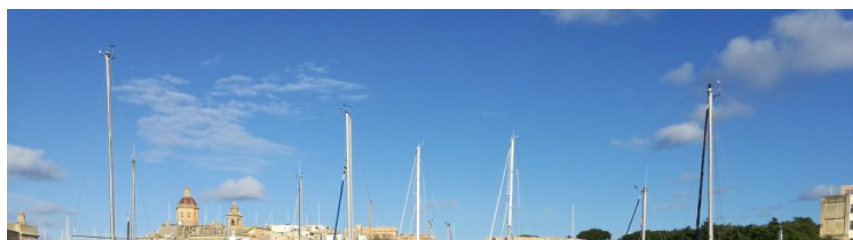
Skriv for Europa

Annoncører

Støt os

Nyhedsbrev

Et kontinentmagasin om europæisk politik og kultur

Indblik

Meninger

Tema

Om os

Arkiv

Den legale pashandel er blevet big business

Baggrund af [Anna Klitgaard](#)

Et stadigt stigende antal rige indere, kinesere, amerikanere og indbyggere i Mellemøsten er i dag villige til at betale millioner af kroner for statsborgerskaber og opholdstilladelser rundt om på kloden, også i Europa. De købte dokumenter skal sikre rigmændene visumfri adgang til store dele af verden eller udsigt til lavere skat, men flere eksperter advarer om, at det kan være risikabelt for især små stater at blive for afhængige af den indbringende handel.

09.02.2017 | SALG AF PAS | Allerede ved første møde med

Del os

Tag cloud

1972-tema

Bosnien

Brexit

CPH:DOX

Danmark

Dayton-aftalen

Demokrati

Dokumentarfilm

DOX:TEMA

EF-medlemskab

EP-tema

EP-valg

EU

Europa

Europa-Parlamentet

Malta står det klart, at der er noget i gærde. Over de sammenvoksede byer Vittoriosa, Senglea, Cospicua, Valletta, Sliema og St. Julian's våger høje kraner overalt, og det er ikke små rækkehuse eller socialt boligbyggeri, der skyder op under dem. I stedet bygges der stadig højere langs den kilometerlange strandpromenade og bag de tætpakkede marinaer. Her bliver yachterne større og større jo længere ud mod Middelhavet, man skuer, og længst ude ligner de i størrelse mere færger end private både.

Også inde på land er det netop størrelsen på bygningerne, der falder besøgende i øjnene. For bag det, der engang var højhuse, rager ny luksus op. Overalt vender altanerne deres gabende tomme rum ud over Middelhavet, og om aftenen ser man kun få lys brænde.

Mange ejere bor nemlig ikke på Malta på fuld tid, men blot de dage, deres nye statsborgerskab kræver. Alligevel skal de købe ejendom – og tilmed dyr ejendom – for det er en af præmisserne for at få fingrene i de rødbedefarvede EU-pas, Maltas regering siden starten af 2014 har solgt for minimum 1,15 million euro stykket til rige udlændinge med ønske om et ekstra eller et nyt statsborgerskab. Mens tiltaget blev taget godt imod af de, der har råd til at købe, så har EU-kommissionen været mindre begejstret for det. For Middelhavsøen sælger ikke blot rejseadgang til EU's mindste stat, men til hele unionen.

Stigende interesse for købepas

Maltas tilbud er ikke enestående i Europa – eller verden. Faktisk har adskillige andre lande lignende programmer, hvor igennem rige mennesker fra hele kloden kan investere sig til opholdstilladelser eller statsborgerskaber ved at sætte penge i ejendom, statsobligationer, private virksomheder eller en blanding. Og selv om der ikke findes præcise tal for, hvor mange pas, der sælges globalt set, så fortæller folk i branchen, at stadig flere efterspørger dem.

En af grundene til den udvikling er, at der er mange, der ønsker øget sikkerhed samt at kunne rejse spontant og visumfrit til så mange lande som muligt i verden. Det fortæller Till Neumann, der er grundlægger af og chef for konsulentfirmaet Citizen Lane i Schweiz.

“Jeg har i de to år, jeg har haft mit eget firma, set en

Europahistorie

Finanskrise

Finanspagt

Flygtninge

flygtningekrisen

Folkeafstemning

Frankrig

Første Verdenskrig

Grækenland

Grønland

Italien

Kultur

Kunst

MEP:TEMA

Patentafstemning

Portugal

Retsforbeholdet

Rusland

Sarajevo

Serbien

Spanien

Storbritannien

Tyrkiet

Tyskland

Udkantseuropa

Ukraine

Ungarn

Valg

Valg i Storbritannien

WW1

fordobling af ansøgerantallet. Tidligere arbejdede jeg for konsulentvirksomheden Henley & Partners, der også hjælper velhavende forretningsmænd med opholdstilladelser og statsborgerskaber, så jeg har mange års erfaring i branchen. Det er hovedsageligt rige kinesere, arabere og nogle amerikanere, vi hører fra,” siger Neumann.

Også hos konkurrenten Premier Offshore i San Diego, Californien, har ejeren Christian Reeves oplevet en mærkbar stigning i efterspørgslen af nye eller ekstra statsborgerskaber, men hans kunder er hovedsageligt amerikanere.

“60 procent af mine kunder er amerikanere. De fleste søger et nyt land, der har en lavere skatteprocent, men andre vil gerne skjule deres identitet som amerikanere. Dem har jeg set en del flere af efter valget af Trump,” siger Reeves.

Tænker i skat og sikkerhed

Det samme har Henley & Partners ifølge mediet *Penta Daily*, som melder om helt op til fem gange så stor efterspørgsel efter valget. Mange handler dog ud fra politiske eller emotionelle grunde lige nu, mener Christian Reeves, hvorimod de fleste af dem, han normalt har med at gøre, tænker i skat eller sikkerhed.

“Hvis man som forretningsmand rejser rundt i verden, har man måske ikke lyst til, at andre skal vide, hvor man er fra. Så er det godt at have flere pas. Er målet med at skifte nationalitet at sænke ens skatteprocent, så må man som amerikaner dog frasige sig sit amerikanske statsborgerskab. Ellers er man skattepligtig i USA, lige meget hvor i verden man bor og tjener sine penge. Hvis man har mange penge og ønsker et stabilt og sikkert sted at leve, så kan et statsborgerskab på Malta eller et andet sted i Europa måske være løsningen,” forklarer Reeves.

Forskellen på de forskellige europæiske programmer er ofte prisen, men også om det, man køber, er en opholdstilladelse til det pågældende land eller et statsborgerskab. Er det et statsborgerskab, får man pas og mulighed for at bo, arbejde og rejse i de andre Schengen-lande, mens man med opholdstilladelsen kan opholde sig

og muligvis arbejde i det pågældende land, men ikke i resten af Schengen. Endvidere kan man kun rejse i andre Schengen-lande i en tidsbegrænset periode ad gangen. Opholdstilladelserne kan være den rette løsning for de, der blot ønsker at feriere eller shoppe i EU, men ellers kan nøjes med at arbejde ud fra ét land. Vil man omvendt bo og arbejde i hele EU, har man mere brug for et statsborgerskab.

Krisen satte skub i handlen

Før den finansielle krise i 2008 var det kun Storbritannien i EU, der tilbød statsborgerskaber til rige verdensborgere. Og selv med en pris på en til to millioner pund skulle interesserede opholde sig i landet ni måneder om året samt vente fem år på passet. Med den økonomiske krise kom Bulgarien (2009), Letland (2010), Cypern (2011), Portugal (2012), Grækenland (2013), Spanien (2013), Ungarn (2013) og Frankrig (2013) også på banen, og selv om nogle lande kun tilbyder opholdstilladelser, så kan disse efter en årrække konverteres til statsborgerskaber, hvilket giver adgang til det rødbedefarvede pas og fri bevægelighed i Europa.

Tendensen med at sælge opholdstilladelser og statsborgerskaber er mildest talt bekymrende, siger Ana Gomes. Hun er medlem af Europa-Parlamentet for det portugisiske Socialistparti og desuden næstformand i udvalget Pana, der undersøger måder at bekæmpe skatteunddragelse, -snyd, hvidvaskning af penge og korruption.

“Det var i forbindelse med den finansielle krise, at mange lande – inklusiv mit eget – begyndte at sælge opholdstilladelser og statsborgerskaber. Staterne gjorde det med troikaens vidende og for at tjene penge i en krisetid. I Portugal kan man få et såkaldt *Golden Visa* for 500.000 euro, i andre lande er de endnu billigere. Alligevel var det Maltas program, der for alvor fik mig op ad stolen, for i starten krævede den maltesiske regering ikke, at de, der købte passene, boede på Malta, ” siger hun.

EU krævede skærpede krav

Ana Gomes var ikke den eneste, der i starten af 2014 var bekymret. Derfor fik Malta også at vide af EU-Kommissionen, at kravene skulle skærpes. Siden har

ansøgere skullet bo på Malta 183 dage om året – i hvert fald i det første år, ifølge Ana Gomes, og det har udhulet det ellers så gode tilbud fra middelhavsstaten en smule, lyder det fra Christian Reeves.

“Man skal minimum investere 1.15 million euro for at få et maltesisk pas. Af dem går 650.000 til regeringen i gebyrer, 150.000 skal investeres i statsobligationer og 350.000 skal bruges på fast ejendom. I min optik er det dårligt for staten at tvinge investorer til at købe dyre ejendomme, for det skaber en falsk økonomi, som ikke kommer befolkningen på øen til gode. I stedet får man en masse luksuslejligheder og huse til at stå tomme hen,” siger han.

Men sådan er det mange steder, hvor der er turisme, siger Till Neumann. Derfor er han heller ikke bekymret over, at nogle landes opholdstilladelses- og statsborgerskabsprogrammer kommer med et krav om at købe fast ejendom.

Spøgelsesøer skabt af pashandel

Christian Reeves mener dog ikke, at det er godt for stater at tvinge investorer til at binde deres kontanter i ejendom uden også at kræve, at de bor i landet. For øgruppen St. Kitts og Nevis, der helt siden 1984 har solgt tusindvis af pas, er for eksempel i dag en spøgelsesø, siger han. Ingen lokale har råd til at købe øens ejendomme, men da de fleste af dem, der har købt, ikke bor på øen, og det ikke kan betale sig at leje ejendommene ud, så står de tomme hen.

Samme advarsel lyder fra Den Internationale Valutafond, IMF, der i 2015 undersøgte påvirkningen af pashandel på de involverede landes økonomier. I rapporten *Too Much of a Good Thing?* af Xin Xu, Ahmed El-Ashram og Judith Gold kom det frem, at især mindre landes økonomier er sårbare. De risikerer ustabilitet og overophedning ved de store investeringer, og i for eksempel Portugal og på St. Kitts og Nevis har man oplevet en eksplosion i konstruktionen af luksusboliger.

Også Sergio Carrera, der står bag en rapport fra *Centre for European Policy Studies* (CEPS) om passalg på Malta, er bekymret for, hvordan øens økonomi skal klare at optage de næsten to milliarder euro, salget af 1800 pas vil

indbringe. Malta kræver, at nye borgere investerer 350.000 euro i ejendom, men ingen eller i det mindste meget få af disse vil komme den almindelige befolkning til gode, mener Ana Gomes, og de store summer, der er involveret kan fremme korrupsion og hvidvaskning af penge.

“I Portugal er der en undersøgelse i gang for at se, om de, der sad med administrationen af Golden Visa, har taget imod bestikkelse. Det er store summer, vi har med at gøre, så mennesker kan korrumpes. På samme måde er det oplagt, at med de mange hundredtusinder eller millioner euro, landene vil have for deres opholdstilladelser, statsborgerskaber og pas, så kan det nemt blive en måde at hvidvaske penge,” siger hun.

Ana Gomes har flere gange forsøgt at råbe sine kolleger i parlamentet og ligeledes EU-kommissionen op. Men når det kommer til statsborgerskaber og pas, så kan er det op til de enkelte medlemslande at bestemme, sukker hun.

Opfindsomhed eller beskidt spil?

Ana Gomes' frustration over EU-kommissionens manglende interesse for området er stor. Hun forstår ikke i en tid med emner som terror og forsvaret af EU's ydre grænser højt på agendaen, at det ikke bekymrer andre medlemmer af Europa-Parlamentet, at individuelle medlemslande sælger pas.

“Vi har de sidste år set, hvordan fattige, der faktisk er på flugt fra sult og død, ikke kan få lov til at komme ind i Europa. Når det gælder rige mennesker, så ruller vi derimod den røde løber ud. Selv om det er legalt, det landene gør – i hvert fald i forhold til EU-lovgivningen lige nu – så er det umoralsk. Vi ser igennem fingre med, at rige kommer hertil pga. skatteunddragelse i deres hjemlande og for at hvidvaske penge. Det er en spiral mod bunden, som alle de lande, der tilbyder opholdstilladelser og statsborgerskaber er medvirkende i. Det er skammeligt og noget, som EU-kommissionen burde gå ind i,” siger hun.

Till Neumann forstår godt, at nogen mennesker bekymrer sig over salget af statsborgerskaber og pas – for der kan være etiske udfordringer ved det, erkender han. Men konsulenter som han selv gør alt, hvad de kan for at sikre,

at deres kunder har papirerne i orden, understreger han:

“I dag er baggrundstjek af potentielle ansøgerne meget strengere end tidligere. Ingen lande vil risikere at få deres aftaler om visumfri indrejse til andre lande ophævet, fordi de har sjusket med sikkerhedstjekkene. Kravene er derfor langt strengere end til normale visum, så ingen med en uren straffeattest eller link til terror kommer ind. Malta har faktisk afvist langt flere ansøgere, end jeg havde regnet med, siden de startede med at sælge statsborgerskaber.”

Navnelister holdes tæt til kroppen

Østaten har på nuværende tidspunkt solgt 800 ud af de 1800 pas, de annoncerede var til salg i 2014. Hvor mange opholdstilladelser og statsborgerskaber, der bliver solgt i resten af EU eller verden for den sags skyld ved ingen præcist, for det er et marked med meget lidt gennemsigtighed. Netop det gør Ana Gomes mistænkelig, for hvorfor holder landene listerne med navne så tæt ind til kroppen?, spørger hun:

“Jeg har gentagne gange spurgt om at få udleveret listen over de, Portugal har givet et Golden Visa, men forgæves. Der er heller ikke tal for andre lande. Det er en farce.”

Det samme er det, siger hun, at Malta siden nytår har overtaget formandskabet for EU. For netop nu, hvor EU prøver at komme skatteunddragelse blandt multinationale virksomheder til livs, burde EU stå samlet om ens skatteregler. I stedet er Malta lige blevet udråbt som skattely af en gruppe ”grønne” medlemmer af Europa-Parlamentet, fortæller Ana Gomes.

“For Malta ser det ud til at være en del af en strategi at tiltrække velhavende mennesker fra hele verden med deres statsborgerskabsprogram og så lade dem slippe billigt i skat. Det er en god måde at lokke forretninger og rigmænd til øen, men hvad giver det befolkningen? Og hvilket signal sender det til resten af EU?”, spørger hun.

Den vurdering er Till Neumann ikke enig i, for en masse mennesker får arbejde i byggeri- og anlægssektoren, siger han, og andre bliver ansat til at holde øje med og vedligeholde ejendommene. Mange af dem vil nemlig blive

lejet ud til turister, hvilket igen kommer øsamfundet til gode, ligesom ejerne vil bruge penge, når de besøger Malta.

Tom luksus

Arbejde burde der være nok af på Malta, for der bygges videre på fuld tryk. Og at dømme efter udstillingsvinduerne hos de mange ejendomsmæglere, der ligger langs strandpromenaden, så handles der også boliger på livet løs.

Dog virker det ikke umiddelbart, som om indbyggerne i de dyre lejligheder ud mod vandet bruger meget tid eller mange penge i de lokale restauranter, caféer og butikker eller på øen generelt. De fleste spisesteder ud mod strandpromenaden er små hyggelige og lokale, og priserne er yderst rimelige. Dog kan fraværet af tårnhøje priser og dyre biler på gadeplan måske forklares af de mange tomme altaner og mørke vinduer om aftenen.

Beboerne i de nye, dyre ejendomme er hverken her eller på de enorme yachter, der ligger tæt i Maltas adskillige marinaer, for efter de har fået deres midlertidige ID-kort, skal de "blot" eje ejendomme til en værdi af 350.000 euro eller leje tilsvarende dyrt. Uden at være bundet af at skulle opholde sig i deres nye hjemland, kan Maltas nye statsborgere i stedet nyde fordelene ved at have et pas, der kan give visumfri adgang til mere end 160 lande i verden inklusiv hele EU og USA.

Anna Klitgaard er freelancejournalist.

Billedet i artiklens top: Anna Klitgaard.

Af [Anna Klitgaard](#) | Kategorier: [Baggrund](#) | Tags: [EU-pas](#), [Malta](#), [Opholdstilladelser](#), [Pashandel](#), [Schengen](#), [Skattely](#), [Statsborgerskab](#), [Storbritannien](#)

Share This Story, Choose Your Platform!

Relaterede artikler

KONTAKT

Ansvarshavende
redaktør
Henrik Brun

Email: brun@magasinet.europa.dk
Tlf. 2826 1876

CVR-nummer:
30447166

MEST LÆSTE

Catalonien vil være
et nyt land i Europa
Jammerens
kontinent
Har EU en fremtid?
Jens Otto Krag –
strategen, der købte
sig til et ja i...
Det skete også i de
dage: Tv-
henrettelsen, der
forandrede...

NYHEDSBREV

Navn:

Email address:

MAGASINET

> [Støt os](#)

> [Skriv for Europa](#)

> [Om os](#)

> [Annoncører](#)

> [Magasinet's e-
bøger](#)